

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน กลุ่ม 1 มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 662 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 262 คน และประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน 2) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 770 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 370 คน และประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 60.6 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.4 และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.5 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.5 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.1 อายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.7 และอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.0 ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.8 อายุ ต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.5 และอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.9 ตามลำดับ ข้อมูลด้านระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.1 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.2 และปริญญาโทหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 43.6 และปริญญาโทหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 5.8 ตามลำดับ ข้อมูลด้านระยะเวลาการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีระยะเวลามากกว่า 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมา 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.9 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.3 และ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.9 ตามลำดับ ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีระยะเวลามากกว่า 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.2 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.2 ตามลำดับ

ข้อมูลด้านการปฏิบัติหน้าที่ในสายงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีสายปฏิบัติงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมา สายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 21.4 และสายบริหาร คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ ขณะที่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีสายปฏิบัติงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.9 รองลงมา สายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 27.6 และสายบริหาร คิดเป็นร้อยละ 6.5 ตามลำดับ

ข้อมูลด้านอาชีพของประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมา ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 36.0 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 15.8 และอื่น ๆ อาทิ รับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ตามลำดับ ขณะที่ประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาเกษตร คิดเป็นร้อยละ 29.0 อื่น ๆ อาทิ รับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 11.0 ตามลำดับ

2. ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก มี 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์คานอนิถิตมาตรฐานจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านทักษะในการจูงใจ 2) ด้านวิสัยทัศน์ และ 3) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้นำต้องน้อมนำพระราชดำรัสในหลวงด้านเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปฏิบัติ และมีศีล 5 ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ยึดหลักธรรมาภิบาล มีความต้องการคนรุ่นใหม่ในการเข้ามาบริหารองค์กร ผู้นำต้องสามารถทำการพัฒนาบุคลากรได้ เพื่อสร้างผลงานให้ปรากฏ ผู้นำที่ดีจะเป็นภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และควรนำผลการศึกษาในการพัฒนาต่างๆมาปรับใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ผลการดำเนินการทางอินเทอร์เน็ต

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ ใช้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก พบว่า มีตัวแปรภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำด้านทักษะในการจูงใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจ ซึ่งสามารถจำแนกประเภทความแตกต่างระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ดังกล่าวสามารถจำแนกประเภทของกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ภาวะผู้นำดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 ในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และจังหวัดลำพูน ซึ่งผู้วิจัย ได้อภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำด้านทักษะในการจูงใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคัลมาตรฐาน เท่ากับ 0.482 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ ของ John W. Gardner (1940) ที่สรุปไว้ว่า งานที่ผู้นำจำเป็นต้องมี ได้แก่ การรู้จักสร้างและใช้แรงจูงใจ สอดคล้องทฤษฎีวิถีทาง-เป้าหมาย ของ Robert J. House & Robert Mitchell (1974) ที่เชื่อว่า ความรับผิดชอบของผู้นำก็คือ การเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้ตามให้สามารถทำงานบรรลุได้ทั้งเป้าหมายส่วนตัวและเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องทฤษฎีผู้นำเชิงปฏิรูป ของ James MacGregor Burns (1987) ที่สรุปว่า ความเป็นผู้นำจะเกิดขึ้นเมื่อการบริหารจัดการทำให้เกิดแรงจูงใจ และนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อผู้ตาม สอดคล้องผลงานวิจัยของวูช ญาณสาร (2544) เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเฉพาะเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนว โนม์ที่จะเน้นผู้ได้บังคับบัญชาเป็นศูนย์กลางมากกว่าผู้บังคับบัญชาเป็นศูนย์กลาง สำหรับปัจจัยที่ได้รับการยอมรับ การได้รับคำชมเชย มีความก้าวหน้าในงาน เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า ภาวะผู้นำด้านทักษะในการจูงใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 662 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 262 คน และประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 770 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 370 คน และประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ทั้งสองกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 60.6 และร้อยละ 60.5 ตามลำดับ ประกอบกับ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงานหรืออยู่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.9 และร้อยละ 38.2 ตามลำดับ ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและการมีระยะเวลาทำงานหรืออยู่อาศัยในพื้นที่มาเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ ในการทำงานมานาน และมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบน จะให้ความเคารพนับถือและให้ความสำคัญกับผู้บริหารหรือผู้นำที่มีลักษณะให้เกียรติยกย่องผู้อื่น ตลอดจนให้ความชื่นชมผู้บริหารที่มีลักษณะที่ใช้ศิลปะในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงาน ส่งผลให้ สามารถทำงานในความรับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถและด้วยความเต็มใจ จนสามารถทำงาน ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องนี้และมองเห็นว่า ผู้บริหาร ที่ใช้ทักษะจูงใจในการบริหารงาน มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารที่มีทักษะในการจูงใจหรือสร้างแรงจูงใจทำให้ผู้อื่นสามารถปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการ องค์กรให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดได้ มีผลต่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการบริหารงาน จนได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีได้ และมองว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้ทักษะในการจูงใจน้อย หรือไม่มีทักษะในการสร้างแรงจูงใจในการบริหารงาน มีผลต่อการบริหารงานไม่สามารถเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีได้

2. ภาวะผู้นำด้านด้านวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมา ที่มีผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกัลมาตรฐาน เท่ากับ 0.467 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ ของ John W. Gardner (1940) ที่สรุปไว้ว่า ผู้นำจำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม เป็นตัวแทนของกลุ่มแสดงถึงสัญลักษณ์ ของกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับทฤษฎี 3 D ของ William J. Reddin (1970) ที่สรุปว่า ผู้นำจำเป็นต้องใช้ความคิดและเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผน สอดคล้อง กับทฤษฎีวิถีทาง-เป้าหมาย ของ Robert J. House & Robert Mitchell (1974) ที่เชื่อว่า ภาวะผู้นำแบบ มุ่งความสำเร็จของงานเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย สร้างความมีมาตรฐานด้วย ความเป็นเลิศสูง และสอดคล้องผลงานวิจัยของภัทรภมม รัตนางกูร (2551) เรื่อง ภาวะความเป็นผู้นำ ของ บิลล์ เกตส์ ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อบิลล์ เกตส์ ทางการค้าดำเนินชีวิตคือ เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า ภาวะผู้นำด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสอบถามความคิดเห็น

ของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 662 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 262 คน และประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 770 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 370 คน และประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.2 และร้อยละ 41.8 ตามลำดับ ประกอบกับ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.1 และ ร้อยละ 50.6 ตามลำดับ ดังนั้น ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่มีอายุมากและมีการศึกษาในระดับสูงมองเห็นความสำคัญเรื่องวิสัยทัศน์ของผู้บริหารว่า มีความสำคัญต่อการบริหารงานองค์กร เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถบริหารงานนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ อีกทั้งการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจุบัน ผู้บริหารจำเป็นต้องแสดงวิสัยทัศน์ให้ประชาชนและคนทั่วไปทราบ ต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อใช้เป็นเข็มทิศ หรือทิศทางในการบริหารงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งวิสัยทัศน์แสดงให้เห็นถึงแนวทางการบริหารงานในอนาคต กำหนดเป้าหมายตั้งไว้ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์มาก ชัดเจน กว้างไกลและประกาศให้ประชาชนและบุคคลทั่วไปทราบ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารที่จะบริหารงานตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ ส่งผลให้มีการจัดการสาธารณะที่ดี มีคุณภาพอย่างทั่วถึงตามมา ดังนั้นความเห็นผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรและประชาชนอาศัยในเขตพื้นที่จังหวัดภาคเหนือในการวิจัยนี้ เห็นว่าตัวแปรด้านวิสัยทัศน์มีความสำคัญที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแสดงและกำหนด ซึ่งมีผลต่อการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาลได้

3. ภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับสาม ที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกัลมาตรฐาน เท่ากับ 0.460 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำของ John W. Gardner (1940) ที่สรุปไว้ว่า งานที่ผู้นำจำเป็นต้องมี ได้แก่ มีการบริหารจัดการ มีความสามารถในการปฏิบัติการ เป็นตัวแทนของกลุ่มแสดงถึงสัญลักษณ์ของกลุ่ม สอดคล้องผลงานวิจัยของ ภัทธมน รัตนางกูร (2551) เรื่อง ภาวะความเป็นผู้นำของ บิลล์ เกตส์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อบิลล์ เกตส์ ทางด้านดำเนินชีวิตคือ การมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมุ่งมั่น มีความกล้าหาญ และสอดคล้อง

ผลงานวิจัยของวิไล บุญอุปกรณ์ (2551) เรื่อง บทบาทของผู้นำสตรีกับการบริหารพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในบทบาทการเป็นผู้นำ โดยเฉพาะเรื่องความรวดเร็วในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า ภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 662 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 262 คน และประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 770 คน โดยแยกเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 370 คน และประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาทำงานหรืออยู่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.9 และร้อยละ 38.2 ตามลำดับ และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.1 และ ร้อยละ 50.6 ตามลำดับ ดังนั้น ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาทำงานหรืออยู่อาศัยในพื้นที่เป็นเวลานาน และมีการศึกษาในระดับสูง ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปของคนในจังหวัดภาคเหนือ มีนิสัย โอบอ้อมอารี อ่อนน้อมถ่อมตน ประกอบกับปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญต่อการจัดบริการสาธารณะ การดูแลสภาพแวดล้อม ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเบื้องต้นให้กับประชาชน จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเรื่องภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจของผู้บริหาร มีส่วนสำคัญต่อการบริหารงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้กล้าคิดและกล้าตัดสินใจในการบริหารงาน ความคาดหวังและความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารของประชาชนได้เลือกเป็นตัวแทนเข้ามาบริหารงาน เชื่อว่าสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และจัดบริการสาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ได้ ซึ่งตรงกันข้ามหากผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยหรือไม่ค่อยกล้าตัดสินใจการบริหารงาน ประชาชนเกิดความไม่เชื่อมั่นในตัวผู้บริหารตามมาตัวแปรด้านความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจของผู้บริหาร จึงมีความสำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งมีเวลาจำกัดในการศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 ในจังหวัด เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และจังหวัดลำพูนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ พบว่า ภาวะผู้นำด้านทักษะในการจูงใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจ มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ภาวะผู้นำด้านทักษะในการจูงใจ มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ให้ใช้ภาวะผู้นำด้านทักษะในการจูงใจ ในการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสร้างและใช้แรงจูงใจกับบุคลากรในตำแหน่งต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ทำงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเต็มใจและพึงพอใจในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

2. ภาวะผู้นำด้านวิสัยทัศน์ มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับบุคลากรขององค์กรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน กว้างไกล ริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อเป็นวิสัยทัศน์ร่วมของทุกคนในองค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน ทำให้ผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

3. ภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจ มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ เพิ่มความมุ่งมั่นและเชื่อมั่นในตนเองในการตัดสินใจการบริหารงาน และมีความกล้าหาญและกล้ารับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการตัดสินใจ ตลอดจนมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดนอกกรอบ และยืนอยู่ด้วยตนเองอย่างอิสระมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิสัยทัศน์ซ้ำ เนื่องจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม ซ้ำอีกครั้งเนื่องจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ควรเพิ่มขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษาให้มากขึ้น ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของประชาชนที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และประเพณีวัฒนธรรมในบริบทที่ครอบคลุมทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ครอบคลุมทุกแห่งในจังหวัดภาคเหนือ
4. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากตัวผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทราบความคิดเห็นในมุมมองของผู้บริหาร เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและกว้างมากยิ่งขึ้น